

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

9 martie 2023 *

[Text îndreptat prin Ordonanța din 27 aprilie 2023]

„Recurs – Concurență – Înțelegeri – Decizie a Comisiei Europene prin care se dispune o inspecție – Căi de atac împotriva desfășurării inspecției – Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Dreptul la o cale de atac efectivă – Regulamentul (CE) nr. 1/2003 – Articolul 19 – Regulamentul (CE) nr. 773/2004 – Articolul 3 – Înregistrarea interviurilor efectuate de Comisie în cadrul investigațiilor sale – Punctul de plecare al investigației Comisiei”

În cauza C-682/20 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 15 decembrie 2020,

Les Mousquetaires SAS, cu sediul în Paris (Franța),

ITM Entreprises SAS, cu sediul în Paris,

[Astfel cum a fost îndreptat prin Ordonanța din 27 aprilie 2023] reprezentate de N. Jalabert-Doury și K. Mebarek, avocats,

recurente,

celelalte părți din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de P. Berghe, A. Cleenewerck de Crayencour, A. Dawes și I. V. Rogalski, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

Consiliul Uniunii Europene, reprezentat de A.-L. Meyer și O. Segnana, în calitate de agenți,

intervenient în primă instanță,

CURTEA (Camera întâi),

* Limba de procedură: franceza.

compusă din domnul A. Arabadjiev, președinte de cameră, domnul L. Bay Larsen, vicepreședintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei întâi, și domnii P. G. Xuereb (raportor), A. Kumin și doamna I. Ziemele, judecători,

avocat general: domnul G. Pitruzzella,

grefier: doamna V. Giacobbo, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 24 februarie 2022,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 14 iulie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Les Mousquetaires SAS și ITM Entreprises SAS (denumită în continuare „Intermarché”) solicită anularea în parte a Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 5 octombrie 2020, Les Mousquetaires și ITM Entreprises/Comisia (T-255/17, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2020:460), prin care Tribunalul a respins în parte acțiunea lor întemeiată pe articolul 263 TFUE având ca obiect anularea Deciziei C(2017) 1057 final a Comisiei din 9 februarie 2017, prin care se dispune ca Intermarché, precum și toate societățile controlate direct sau indirect de aceasta să se supună unei inspecții în conformitate cu articolul 20 alineatele (1) și (4) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului (cazul AT.40466 – Tute 1) (denumită în continuare „prima decizie în litigiu”), și a Deciziei C(2017) 1361 final a Comisiei din 21 februarie 2017, prin care se dispune ca Les Mousquetaires, precum și toate societățile controlate direct sau indirect de aceasta să se supună unei inspecții în conformitate cu articolul 20 alineatele (1) și (4) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului (cazul AT.40466 – Tute 1) (denumită în continuare „a doua decizie în litigiu” și, împreună cu prima decizie în litigiu, „deciziile în litigiu”).

Cadrul juridic

Regulamentul (CE) nr. 1/2003

- 2 Potrivit considerentului (25) al Regulamentului (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele [101] și [102 TFUE] (JO 2003, L 1, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 167):

„Identificarea încălcărilor normelor de concurență devine tot mai dificilă și, pentru a proteja eficient concurența, competențele de investigație ale Comisiei [Europene] trebuie extinse. Comisia ar trebui, mai ales, să fie împuternicită să intervieveze orice persoană care ar putea fi în posesia unor informații utile și să înregistreze declarațiile făcute. În cursul unei inspecții, reprezentanții oficiali autorizați de Comisie ar trebui să aplice sigiliile pe perioada necesară pentru inspecție. Sigiliile nu ar trebui aplicate, în mod normal, pentru mai mult de 72 de ore. Reprezentanții oficiali autorizați de Comisie ar trebui, de asemenea, să aibă competența de a solicita orice informații relevante pentru obiectul și scopul inspecției.”

- 3 În capitolul V, intitulat „Competențele de investigație”, figurează articolul 17 din acest regulament, intitulat „Investigațiile privind sectoarele economice și tipuri de acorduri”, care prevede la alineatul (1):

„Atunci când evoluția schimburilor dintre statele membre, rigiditatea prețurilor sau alte împrejurări sugerează posibilitatea restrângerii sau denaturării concurenței în cadrul pieței comune, Comisia poate iniția o investigație privind un anumit sector al economiei sau un anumit tip de acord în diferite sectoare. Pe parcursul investigației, Comisia poate solicita întreprinderilor sau asociațiilor [a se citi «asocierilor»] de întreprinderi în cauză să furnizeze informațiile necesare pentru aplicarea articolelor [101] și [102 TFUE] și poate efectua orice inspecție necesară în acest scop.”

- 4 Articolul 19 din Regulamentul nr. 1/2003, intitulat „Competența de a lua declarații”, prevede:

„(1) Pentru a-și îndeplini îndatoririle atribuite prin prezentul regulament, Comisia poate să intervieveze orice persoană fizică sau juridică care consimte să fie interviuată în scopul obținerii de informații privind obiectul investigației.

(2) Atunci când interviul prevăzut la alineatul (1) are loc în incinta unei întreprinderi, Comisia informează autoritatea de concurență a statului membru pe teritoriul căruia are loc interviul. Dacă autoritatea de concurență a statului membru în cauză solicită, reprezentanții săi oficiali pot asista reprezentanții oficiali și celelalte persoane care îi însoțesc, autorizați de Comisie să desfășoare audierea.”

- 5 Articolul 20 din acest regulament, intitulat „Competențele de inspecție ale Comisiei”, prevede:

„(1) Pentru a-și îndeplini îndatoririle atribuite prin prezentul regulament, Comisia poate să desfășoare toate inspecțiile necesare la întreprinderi și la asociațiile [a se citi «asocierile»] de întreprinderi.

(2) Reprezentanții oficiali și celelalte persoane care îi însoțesc, autorizate de Comisie să desfășoare o inspecție, sunt împuternicite:

- (a) să intre în orice incinte, terenuri și mijloace de transport ale întreprinderilor și asociațiilor [a se citi «asocierilor»] de întreprinderi;
- (b) să examineze registrele și alte documente privind activitatea, indiferent de suportul pe care sunt păstrate;
- (c) să ia sau să obțină, sub orice formă, copii sau extrase din aceste registre și documente;
- (d) să sigileze orice incinte destinate activității și orice registre și documente pe perioada inspecției și în măsura necesară inspecției;
- (e) să ceară oricărui reprezentant sau membru al personalului întreprinderii sau asociației [a se citi «asocierii»] de întreprinderi explicații cu privire la faptele sau documentele legate de obiectul și scopul inspecției și să înregistreze răspunsurile acestora.

(3) Reprezentanții oficiali și celelalte persoane care îi însoțesc, autorizate de Comisie să desfășoare o inspecție, își exercită competențele prin prezentarea unei autorizații scrise care indică obiectul și scopul inspecției și sancțiunile prevăzute la articolul 23, în cazul în care

registrele și celelalte documente solicitate privind activitatea sunt incomplete sau atunci când răspunsurile la întrebările adresate în temeiul alineatului (2) din prezentul articol sunt inexacte sau induc în eroare. În timp util înainte de inspecție, Comisia înștiințează în privința inspecției autoritatea de concurență a statului membru pe teritoriul căruia urmează să se desfășoare inspecția.

(4) Întreprinderile și asociațiile [a se citi «asocierile»] de întreprinderi sunt obligate să se supună inspecțiilor dispuse de Comisie prin decizie. Decizia indică obiectul și scopul inspecției, stabilește data la care începe și indică sancțiunile prevăzute la articolele 23 și 24, precum și dreptul de a ataca decizia la Curtea de Justiție [a Uniunii Europene]. Comisia adoptă aceste decizii după consultarea autorității de concurență a statului membru pe teritoriul căruia urmează să se desfășoare inspecția.

(5) Reprezentanții oficiali, precum și celelalte persoane autorizate sau desemnate de autoritatea de concurență a statului membru pe teritoriul căruia urmează să se desfășoare inspecția trebuie, la cererea acestei autorități sau a Comisiei, să acorde asistență în mod activ reprezentanților oficiali și celorlalte persoane care îi însoțesc, autorizate de Comisie. În acest scop, ei beneficiază de competențele prevăzute la alineatul (2).

(6) Atunci când reprezentanții oficiali și celelalte persoane care îi însoțesc, autorizate de Comisie, constată că o întreprindere se opune inspecției dispuse în temeiul prezentului articol, statul membru în cauză le acordă asistența necesară, solicitând, dacă este cazul, sprijinul forțelor de ordine sau al unei autorități publice de aplicare a legii echivalente, astfel încât să le dea posibilitatea de a desfășura inspecția.

(7) În cazul în care asistența prevăzută la alineatul (6) presupune autorizarea unei autorități judiciare în conformitate cu dreptul național, această autorizație trebuie să fie solicitată. Autorizația poate fi de asemenea solicitată și ca măsură de precauție.

(8) Atunci când este solicitată autorizația menționată la alineatul (7), autoritatea judiciară națională verifică dacă decizia Comisiei este autentică și dacă măsurile coercitive preconizate nu sunt nici arbitrare și nici excesive, având în vedere obiectul inspecției. Atunci când verifică proporționalitatea măsurilor coercitive, autoritatea judiciară națională poate solicita Comisiei, direct sau prin intermediul autorității de concurență a statului membru, explicații detaliate, în special privind motivele care determină Comisia să suspecteze încălcarea articolelor [101] și [102 TFUE], cât și privind gravitatea încălcării suspectate și privind natura implicării întreprinderii în cauză. Totuși, autoritatea judiciară națională nu poate pune în discuție necesitatea inspecției și nici nu poate solicita să i se furnizeze informații din dosarul Comisiei. Controlul legalității deciziei Comisiei este exercitat doar de Curtea de Justiție.”

6 Articolul 23 din Regulamentul nr. 1/2003, intitulat „Amenzi”, prevede la alineatul (1):

„Comisia poate aplica, prin decizie, întreprinderilor sau asociațiilor [a se citi «asocierilor»] de întreprinderi amenzi care nu depășesc 1 % din cifra de afaceri totală din exercițiul financiar precedent, atunci când, în mod intenționat sau din neglijență, acestea:

[...]

- (c) prezintă registrele și celelalte documente solicitate privind afacerile în formă incompletă, în timpul inspecției desfășurate în temeiul articolului 20, sau refuză să se supună inspecțiilor dispuse printr-o decizie adoptată în temeiul articolului 20 alineatul (4);
- (d) ca răspuns la o întrebare adresată în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) litera (e),
 - dau un răspuns inexact sau care induce în eroare;
 - nu rectifică, în termenul stabilit de Comisie, un răspuns inexact, incomplet sau care induce în eroare dat de un membru al personalului sau
 - nu dau un răspuns complet sau refuză să dea acest răspuns cu privire la fapte care au legătură cu obiectul și scopul inspecției dispuse printr-o decizie adoptată în conformitate cu articolul 20 alineatul (4);
- (e) sigiliile aplicate în conformitate cu articolul 20 alineatul (2) litera (d) de către reprezentanții oficiali sau alte persoane care îi însoțesc, autorizate de către Comisie, au fost rupte.”

Regulamentul (CE) nr. 773/2004

- 7 Articolul 2 din Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor [101] și [102 TFUE] (JO 2004, L 123, p. 18, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 242), intitulat „Inițierea procedurii”, prevede la alineatul (3):

„Comisia își poate exercita competențele de investigație în temeiul capitolului V din Regulamentul [nr. 1/2003] înainte de inițierea procedurii.”
- 8 În capitolul III, intitulat „Investigații efectuate de Comisie”, figurează articolul 3 din Regulamentul nr. 773/2004, intitulat el însuși „Competența de a lua declarații”, care prevede:

„(1) Atunci când Comisia interviează o persoană cu consimțământul acesteia în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul [nr. 1/2003], aceasta indică, la începutul interviului, temeiul juridic și scopul interviului și reamintește natura sa voluntară. De asemenea, Comisia informează persoana interviuată cu privire la intenția de a înregistra interviul.

(2) Interviul poate fi luat prin orice mijloace, inclusiv prin telefon sau pe cale electronică.

(3) Comisia poate înregistra sub orice formă declarațiile făcute de persoanele interviuate. O copie a oricărei înregistrări trebuie pusă la dispoziția persoanei interviuate pentru aprobare. Dacă este cazul, Comisia stabilește un termen în care persoana interviuată îi poate comunica orice corectare care trebuie făcută în declarație.”

Istoricul cauzei și deciziile în litigiu

- 9 Istoricul litigiului, care figurează la punctele 2-11 din hotărârea atacată, poate fi rezumat, în scopul prezentei proceduri, după cum urmează.

- 10 Les Mousquetaires este societatea holding a unui grup care își desfășoară activitatea în sectorul distribuției alimentare și nealimentare în Franța și în Belgia. Intermarché este filiala sa.
- 11 Întrucât a primit informații referitoare la schimburi de informații între Intermarché și întreprinderi concurente, printre care Casino, Comisia a dispus, prin intermediul primei decizii în litigiu, o inspecție în incintele Intermarché și ale filialelor sale.
- 12 Dispozitivul acestei decizii are următorul cuprins:

„Articolul 1

[...] Intermarché [...], precum și toate societățile controlate direct sau indirect de aceasta sunt obligate să se supună unei inspecții privind eventuala lor participare la practici concertate contrare articolului 101 [TFUE] pe piețele de aprovizionare cu bunuri de consum curent, pe piața vânzării de servicii către fabricanții de produse de marcă și pe piețele vânzării către consumatori de bunuri de consum curent. Aceste practici concertate constau în:

- (a) schimburi de informații, începând din anul 2015, între întreprinderi și/sau asocieri de întreprinderi, printre care AgeCore și/sau membrii săi, printre care Intermarché, și [International Casino Dia Corporation (ICDC)] [...] și/sau membrii săi, printre care Casino, privind reducerile de preț obținute de aceștia pe piețele de aprovizionare cu bunuri de consum curent în sectoarele produselor alimentare, produselor de igienă și produselor de întreținere și prețurile pe piața vânzării de servicii către fabricanții de produse de marcă în sectoarele produselor alimentare, produselor de igienă și produselor de întreținere, în mai multe state membre ale Uniunii Europene, printre care [în] Franța, și
- (b) schimburi de informații, începând cel puțin din anul 2016, între Casino și Intermarché cu privire la strategiile comerciale viitoare ale acestora, în special în ceea ce privește sortimentele, dezvoltarea de magazine, comerțul electronic și politica de promovare pe piețele de aprovizionare cu bunuri de consum curent și pe piețele de vânzare către consumatori de bunuri de consum curent, în Franța.

Această inspecție se poate desfășura în oricare incintă a întreprinderii [...]

Intermarché permite funcționarilor și altor persoane împuternicite de Comisie să efectueze o inspecție, iar funcționarilor și altor persoane autorizate de autoritatea de concurență a statului membru în cauză pentru a-i ajuta ori numite de statul respectiv în acest sens le permite accesul în toate incintele și mijloacele sale de transport în timpul programului normal de lucru. Aceasta supune inspecției registrele și alte documente privind activitatea, indiferent de suportul pe care sunt păstrate, dacă funcționarii și celelalte persoane autorizate solicită acest lucru, și le permite să le examineze la fața locului ori să ia sau să obțină, sub orice formă, copii sau extrase din aceste registre și documente. Intermarché permite aplicarea de sigilii pe orice incinte destinate activității și orice registre și documente pe durata inspecției și în măsura necesară inspecției. Aceasta oferă imediat la fața locului explicații orale cu privire la obiectul și scopul inspecției la solicitarea acestor funcționari sau persoane și permite oricărui reprezentant sau membru al personalului să dea astfel de explicații. Aceasta permite înregistrarea, sub orice formă, a explicațiilor respective.

Articolul 2

Inspecția poate începe la 20 februarie 2017 sau la scurt timp după această dată.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Intermarché [...], precum și tuturor societăților controlate direct sau indirect de aceasta.

Prezenta decizie este notificată cu scurt timp înainte de inspecție, întreprinderii căreia îi este adresată, în temeiul articolului 297 alineatul (2) [TFUE].”

- 13 După ce a fost informată cu privire la această inspecție de către Comisie, Autorité de la concurrence (Autoritatea de Concurență, Franța) a sesizat juge des libertés et de la détention du tribunal de grande instance d'Evry (judecătorul de drepturi și libertăți din cadrul Tribunalului de Mare Instanță din Evry, Franța) pentru a-i solicita autorizația de a realiza operațiuni de inspecție și de sechestru în incintele recurentelor. Prin ordonanța din 17 februarie 2017, acest judecător a autorizat inspecțiile și sechestrurile solicitate cu titlu preventiv. Întrucât niciuna dintre măsurile luate în cadrul inspecției nu a impus utilizarea „autorităților publice de aplicare a legii” în sensul articolului 20 alineatele (6)-(8) din Regulamentul nr. 1/2003, această ordonanță nu a fost notificată recurentelor.
- 14 Inspecția a început la 20 februarie 2017, dată la care inspectorii Comisiei, însoțiți de reprezentanți ai Autorității de Concurență, s-au prezentat în incintele Intermarché.
- 15 În urma îndoielilor referitoare la calitatea de angajat al Intermarché a uneia dintre persoanele vizate de inspecție, Comisia a adoptat a doua decizie în litigiu, dispunând o inspecție în incintele societății holding, Les Mousquetaires, și ale filialelor acesteia, pentru aceleași motive ca cele vizate în prima decizie în litigiu.
- 16 În cadrul acestei inspecții, printre altele, Comisia a inspectat birouri, a colectat materiale informatice (computere portabile, telefoane mobile, tablete, periferice de stocare), a copiat informațiile pe care le conțineau și a audiat mai multe persoane.
- 17 Prin scrisorile din 24 februarie 2017, recurentele au comunicat Comisiei rezerve cu privire la deciziile în litigiu și la desfășurarea inspecțiilor dispuse de acestea, contestând în special copierea unor documente despre care se pretinde că țin de viața privată a membrilor personalului lor. Prin scrisoarea din 13 aprilie 2017, recurentele au solicitat Comisiei să restituie unele dintre aceste documente.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 18 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 28 aprilie 2017, recurentele au introdus, în temeiul articolului 263 TFUE, o acțiune având ca obiect printre altele anularea deciziilor în litigiu. În susținerea acțiunii formulate, reclamantele au invocat în esență cinci motive. Primul era întemeiat pe o excepție de nelegalitate a articolului 20 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1/2003, al doilea era întemeiat pe lipsa unei notificări legale a deciziilor în litigiu, al treilea pe privarea de dreptul lor de a se apăra împotriva inspecției, al patrulea pe nerespectarea obligației de motivare, iar al cincilea era întemeiat pe încălcarea dreptului la inviolabilitatea domiciliului.
- 19 În cadrul măsurilor de organizare a procedurii, Tribunalul a solicitat Comisiei să prezinte indiciile privind presupusele încălcări de care dispunea aceasta la data deciziilor în litigiu.

- 20 Ca răspuns la solicitarea menționată, Comisia a prezentat printre altele procese-verbale ale interviurilor pe care le-a avut în 2016 și în 2017 cu 13 furnizori de produse de consum curent vizați care încheiau în mod regulat acorduri cu Casino și cu Intermarché (anexele Q.1-Q.13 la răspunsul Comisiei din 10 ianuarie 2019) (denumite în continuare „interviurile cu furnizorii”).
- 21 Prin hotărârea atacată, Tribunalul, întrucât a considerat că Comisia nu deținea indicii suficient de serioase care să permită să se suspecteze existența unei încălcări constând în schimburi de informații între Casino și Intermarché cu privire la strategiile lor comerciale viitoare, a anulat articolul 1 litera (b) din fiecare dintre deciziile în litigiu și a respins în rest acțiunea.

Concluziile părților

- 22 Prin recursul formulat, recurentele solicită Curții:
- anularea punctului 2 din dispozitivul hotărârii atacate;
 - admiterea concluziilor prezentate în primă instanță și anularea deciziilor în litigiu și
 - obligarea Comisiei la plata tuturor cheltuielilor de judecată aferente întregii proceduri, inclusiv a celor aferente procedurii în fața Tribunalului.
- 23 Comisia solicită Curții:
- respingerea recursului și
 - obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată.
- 24 Consiliul Uniunii Europene solicită Curții:
- respingerea primului motiv de recurs și
 - obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată efectuate în recurs.

Cu privire la recurs

- 25 În susținerea recursului formulat, recurentele invocă cinci motive. Primul motiv este întemeiat pe erori de drept și pe o lipsă de motivare a Tribunalului în cadrul analizei sale privind efectivitatea căilor de atac în ceea ce privește desfășurarea inspecțiilor. Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea articolelor 6 și 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950 (denumită în continuare „CEDO”), a articolului 296 TFUE și a articolului 20 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1/2003, întrucât Tribunalul nu ar fi respectat obligația de motivare și de limitare a deciziilor de inspecție. Al treilea motiv este întemeiat pe o eroare de drept și pe o încălcare a Regulamentului nr. 1/2003, întrucât Tribunalul ar fi caracterizat o fază procedurală „anterior adoptării unor măsuri care presupun acuzația de a fi săvârșit o încălcare” ca neintrând sub incidența acestui regulament. Al patrulea motiv este întemeiat pe încălcarea articolelor 6 și 8 din CEDO și a articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003, întrucât Tribunalul a calificat drept „indicii suficient de serioase”

elemente afectate de neregularități de formă și de fond. În sfârșit, al cincilea motiv este întemeiat pe nemotivarea care rezultă din lipsa verificării valorii probatorii a acestor indicii și pe o eroare în ceea ce privește calificarea drept „indiciu”.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe erori de drept și pe nemotivarea hotărârii atacate în cadrul analizei efectivității căilor de atac în ceea ce privește desfășurarea inspecțiilor

Argumentația părților

- 26 Recurențele contestă punctele 83-112 din hotărârea atacată, prin care Tribunalul a respins excepția de nelegalitate a articolului 20 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1/2003, întemeiată pe lipsa unei căi de atac efective care să permită contestarea desfășurării inspecțiilor.
- 27 Prin intermediul primului aspect al primului motiv, recurențele susțin că Tribunalul și-a încălcat obligația de motivare în cadrul analizei efectivității căilor de atac în ceea ce privește desfășurarea inspecțiilor.
- 28 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv, recurențele invocă o încălcare a dreptului la o cale de atac efectivă. Acestea subliniază că, în Hotărârea din 2 octombrie 2014, Delta Pekárny a.s. împotriva Republicii Cehe (CE:ECHR:2014:1002JUD000009711), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că conformitatea cu CEDO a unei ingerințe precum cea cauzată de o inspecție necesită printre altele o cale de atac efectivă care să permită contestarea, atât în drept, cât și în fapt, nu numai a legalității autorizării, ci și a condițiilor de desfășurare a unei inspecții la care întreprinderea are obligația de a se supune.
- 29 Prin intermediul primei critici din cadrul celui de al doilea aspect al primului motiv, recurențele contestă motivele prin care Tribunalul a apreciat, la punctele 83 și 87 din hotărârea atacată, că jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului permite să se verifice respectarea dreptului la o cale de atac efectivă împotriva măsurilor luate în cadrul unei inspecții, efectuând o analiză nu individuală, ci globală a acestor căi de atac.
- 30 Ar reieși, în această privință, din cuprinsul paragrafului 42 din Hotărârea Curții EDO din 21 decembrie 2010, Société Canal Plus și alții împotriva Franței (CE:ECHR:2010:1221JUD002940808), că atât acțiunea în contestarea legalității autorizării unei inspecții, cât și acțiunea în contestarea măsurilor luate în cadrul acestor inspecții ar trebui să fie efective.
- 31 În consecință, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept la punctele 83 și 99-111 din hotărârea atacată, întrucât a examinat împreună aceste căi de atac și a considerat că inconveniente ale uneia dintre aceste căi de atac puteau fi compensate prin avantajele celeilalte.
- 32 Potrivit recurențelor, dacă Tribunalul ar fi efectuat o examinare separată a căilor de atac menționate, ar fi trebuit să înlăture trei dintre cele șase căi de atac pe care le-a recunoscut ca fiind efective, și anume acțiunea împotriva deciziei de închidere a procedurii de aplicare a articolului 101 TFUE, acțiunea împotriva deciziei de inspecție și, în sfârșit, acțiunea în răspundere extracontractuală. Toate celelalte căi de atac ar fi parțiale și nu ar permite să se verifice, în drept și în fapt, dacă toate condițiile de desfășurare a unei inspecții au îndeplinit dispozițiile prevăzute la articolul 8 din CEDO, chiar exercitându-le pe toate.

- 33 Prin intermediul celei de a doua critici din cadrul celui de al doilea aspect al primului motiv, recurentele susțin că Tribunalul, întrucât a statuat că acțiunile parțiale sunt efective, impune justițiabilului obligația de a crea condițiile necesare care să permită utilizarea tuturor acestor căi de atac.
- 34 Or, atât măsurile provizorii, cât și acțiunea *ex post* în materia protecției datelor și acțiunea în temeiul jurisprudenței rezultate din Hotărârea din 17 septembrie 2007, Akzo Nobel Chemicals și Akcros Chemicals/Comisia (T-125/03 și T-253/03, EU:T:2007:287), în materia protecției comunicărilor dintre avocați și clienți ar presupune că întreprinderea, îndepărtându-se de la inspecția în curs, ajunge să provoace o decizie explicită sau implicită a Comisiei care încalcă dreptul de a păstra confidențialitatea corespondenței dintre avocați și clienți sau, dacă este cazul, dreptul la respectarea vieții private. Aceste căi de atac s-ar întemeia de asemenea pe acceptarea de către Comisie a plasării datelor în plic sigilat în așteptarea deciziei Tribunalului. În plus, măsurile provizorii în timpul inspecției ar presupune ca întreprinderea să se îndepărteze de inspecția în curs, la care are obligația să coopereze în mod activ.
- 35 În ceea ce privește acțiunea împotriva unei decizii de sancționare a unui caz de obstrucționare a inspecției, existența acestei căi de atac ar impune ca întreprinderea să se facă vinovată de o obstrucționare până la punctul în care să i se aplice o sancțiune. Or, o asemenea cerință ar fi contrară articolului 52 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).
- 36 Prin intermediul celei de a treia critici din cadrul celui de al doilea aspect al primului motiv, recurentele subliniază că, la punctele 94 și 96 din hotărârea atacată, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a examinat posibilitatea de a admite două căi de atac în prezent inedite, și anume, pe de o parte, o măsură provizorie privind suspendarea inspecției propriu-zise și, pe de altă parte, o acțiune *ex post* privind protecția datelor private ale cadrelor de conducere și ale salariaților. În fapt, acțiunile ipotetice nu pot fi calificate drept căi de atac efective.
- 37 Comisia și Consiliul apreciază că argumentația recurentelor este nefondată. Consiliul consideră, în plus, că critica întemeiată pe nemotivare este inadmisibilă, întrucât recurentele nu identifică cu precizia necesară elementele criticate din hotărârea atacată și nici nu dezvoltă o argumentație juridică susținută care să susțină această critică.

Aprecierea Curții

- 38 Prin intermediul primului aspect al primului motiv de recurs, recurentele susțin că Tribunalul și-a încălcat obligația de motivare în cadrul analizei efectivității căilor de atac în ceea ce privește desfășurarea inspecțiilor.
- 39 În ceea ce privește admisibilitatea acestui aspect care este contestată de Consiliu, este necesar să se amintească de la bun început că, potrivit unei jurisprudențe constante, nemotivarea sau motivarea insuficientă țin de încălcarea unor norme fundamentale de procedură în sensul articolului 263 TFUE și constituie un motiv de ordine publică care poate și chiar trebuie să fie invocat din oficiu de instanța Uniunii (Hotărârea din 2 decembrie 2009, Comisia/Irlanda și alții, C-89/08 P, EU:C:2009:742, punctul 34, precum și Hotărârea din 28 ianuarie 2016, Quimitécnica.com și de Mello/Comisia, C-415/14 P, nepublicată, EU:C:2016:58, punctul 57). Rezultă că argumentația Consiliului referitoare la inadmisibilitatea primului aspect al primului motiv trebuie înlăturată.

- 40 În ceea ce privește temeinicia acestui aspect, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, motivarea unei hotărâri trebuie să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul Tribunalului, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile deciziei luate, iar Curții să își exercite controlul jurisdicțional (Hotărârea din 25 martie 2021, Deutsche Telekom/Comisia, C-152/19 P, EU:C:2021:238, punctul 98 și jurisprudența citată).
- 41 În speță, la punctele 78-82 din hotărârea atacată, Tribunalul a amintit mai întâi că dreptul la o cale de atac efectivă este consacrat la articolul 47 din cartă și la articolele 6 și 13 din CEDO. După ce a amintit că CEDO nu constituie, atât timp cât Uniunea nu a aderat la aceasta, un instrument juridic integrat formal în ordinea juridică a Uniunii, astfel încât controlul legalității trebuie efectuat numai în raport cu drepturile fundamentale garantate de cartă, Tribunalul a subliniat că rezultă atât din articolul 52 din cartă, cât și din explicațiile referitoare la acest articol că dispozițiile CEDO și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la dispozițiile respective trebuie luate în considerare la interpretarea și la aplicarea dispozițiilor cartei într-o anumită speță.
- 42 Tribunalul a considerat în această privință că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, respectarea dreptului la o cale de atac efectivă trebuie examinată, în materie de vizite la domiciliu, în lumina următoarelor patru condiții: în primul rând, trebuie să existe un control jurisdicțional efectiv, în fapt și în drept, al legalității deciziei de a efectua asemenea vizite sau a măsurilor luate în cadrul acestora, în al doilea rând, calea sau căile de atac disponibile trebuie să permită, în cazul constatării unor nereguli, fie să se prevină apariția operațiunii, fie, în ipoteza în care o operațiune nelegală ar fi avut deja loc, să se ofere persoanei interesate un remediu adecvat, în al treilea rând, accesibilitatea acțiunii în cauză trebuie să fie certă și, în al patrulea rând, controlul jurisdicțional trebuie să intervină într-un termen rezonabil.
- 43 În continuare, Tribunalul a arătat, la punctul 83 din hotărârea atacată, că din această jurisprudență reieșea de asemenea că desfășurarea unei operațiuni de inspecție trebuia să poată face obiectul unui control jurisdicțional efectiv și că controlul trebuia să fie efectiv în împrejurările specifice ale cauzei în discuție, ceea ce implica luarea în considerare a tuturor căilor legale aflate la dispoziția unei întreprinderi care face obiectul unei inspecții și, astfel, o analiză globală a acestor căi legale. Tribunalul a apreciat, la punctele 86 și 87 din hotărârea atacată, că, întrucât verificarea respectării dreptului la o cale de atac efectivă trebuie să se bazeze pe o analiză globală a căilor legale care pot conduce la controlul măsurilor luate în cadrul unei inspecții, este indiferent dacă, luate în considerare individual, fiecare dintre căile legale examinate nu îndeplinește condițiile necesare pentru a se admite existența unui drept la o cale de atac efectivă.
- 44 În plus, în acest context, Tribunalul a indicat la punctele 88 și 89 din hotărârea atacată că, pe lângă posibilitatea de a adresa cereri consilierului-auditor al Comisiei, existau șase căi legale care permiteau sesizarea instanței Uniunii cu contestații referitoare la o operațiune de inspecție, și anume acțiunea împotriva deciziei de inspecție, acțiunea împotriva unei decizii a Comisiei prin care se sancționează o obstrucționare a unei inspecții în temeiul articolului 23 alineatul (1) literele (c)-(e) din Regulamentul nr. 1/2003, acțiunea împotriva oricărui act care îndeplinește condițiile jurisprudențiale de act supus căilor de atac care ar fi adoptat de Comisie în urma deciziei de inspecție și în cadrul desfășurării operațiunilor de inspecție, precum o decizie prin care se respinge o cerere de protecție a unor documente în temeiul confidențialității comunicărilor dintre avocați și clienți, acțiunea împotriva deciziei prin care se pune capăt procedurii deschise în temeiul articolului 101 TFUE, acțiunea privind măsurile provizorii și acțiunea în răspundere extracontractuală.

- 45 Tribunalul a precizat, la punctele 90-98 din hotărârea atacată, în ce mod considera că aceste căi legale permiteau sesizarea instanței Uniunii cu contestații referitoare la desfășurarea inspecțiilor.
- 46 În sfârșit, Tribunalul a statuat, în urma unei analize efectuate la punctele 100-110 din hotărârea atacată, că sistemul de control al desfășurării operațiunilor de inspecție constituit din ansamblul căilor legale enumerate la punctul 44 din prezenta hotărâre putea fi considerat ca îndeplinind cele patru condiții care decurg din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.
- 47 Astfel, la punctul 111 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins excepția de nelegalitate a articolului 20 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1/2003, întemeiată pe încălcarea dreptului la o cale de atac efectivă.
- 48 În aceste condiții, este necesar să se constate că, contrar celor pretinse de recurente, motivele prin care Tribunalul a respins argumentația întemeiată pe lipsa unei căi de atac efective în privința condițiilor de desfășurare a inspecțiilor reies în mod clar și neechivoc din cuprinsul punctelor 78-111 din hotărârea atacată, rezumate la punctele 41-47 din prezenta hotărâre. Aceste motive au permis recurențelor să ia cunoștință de temeiurile hotărârii atacate, astfel cum rezultă, de altfel, din conținutul recursului lor, și permit Curții să își exercite controlul jurisdicțional.
- 49 Prin urmare, primul aspect al primului motiv, întemeiat pe nemotivare, trebuie respins ca nefondat.
- 50 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv, recurențele invocă o încălcare a dreptului la o cale de atac efectivă.
- 51 În ceea ce privește prima critică din cadrul celui de al doilea aspect al primului motiv, întemeiată pe faptul că Tribunalul ar fi trebuit să procedeze la o examinare individuală a diferitelor căi de atac pentru a verifica dacă dreptul la o cale de atac efectivă împotriva măsurilor luate în cadrul unei inspecții este asigurat, trebuie amintit că dreptul la o cale de atac efectivă este consacrat la articolul 47 din cartă.
- 52 Pe de altă parte, trebuie amintit că articolul 52 alineatul (3) din cartă prevede că, în măsura în care aceasta din urmă conține drepturi ce corespund celor garantate prin CEDO, înțelesul și întinderea lor sunt aceleași ca cele prevăzute de această convenție [Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctul 116].
- 53 Or, astfel cum reiese din explicațiile referitoare la articolul 47 din cartă, care, conform articolului 6 alineatul (1) al treilea paragraf TUE și articolului 52 alineatul (7) din cartă, trebuie să fie luate în considerare pentru interpretarea acesteia, primul și al doilea paragraf ale acestui articol 47 corespund articolului 13 și articolului 6 paragraful 1 din CEDO [Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei disciplinare a Curții Supreme), C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982, punctul 117]. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 paragraful 1 din CEDO constituie o *lex specialis* în raport cu articolul 13 din această convenție, întrucât cerințele celui din urmă articol sunt cuprinse în cerințele, mai stricte, ale celui dintâi (Curtea EDO, 15 martie 2022, Grzęda împotriva Poloniei, CE:ECHR:2022:0315JUD004357218, § 352 și jurisprudența citată).

- 54 Curtea a statuat în plus că trebuie să aibă în vedere că interpretarea pe care o dă articolului 47 primul paragraf din cartă asigură un nivel de protecție care nu încalcă nivelul garantat la articolul 13 din CEDO, astfel cum a fost interpretat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului [a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 septembrie 2018, *Belastingdienst/Toeslagen* (Efectul suspensiv al apelului), C-175/17, EU:C:2018:776, punctul 35].
- 55 În această privință, trebuie arătat că reiese din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului că protecția oferită de articolul 13 din CEDO nu merge până la a impune o formă specială a căii de atac (Curtea EDO, 20 martie 2008, *Boudaieva și alții împotriva Rusiei*, CE:ECHR:2008:0320JUD001533902, § 190) și că, chiar dacă nicio cale de atac oferită de dreptul intern, luat în considerare în mod izolat, nu îndeplinește în sine cerințele acestui articol 13, situația se poate prezenta astfel în cazul căilor de atac respective, luate în considerare în ansamblul lor (Curtea EDO, 10 iulie 2020, *Mugemangango împotriva Belgiei*, CE:ECHR:2020:0710JUD000031015, § 131 și jurisprudența citată).
- 56 În plus, în cazul încălcării dreptului la respectarea domiciliului, consacrat la articolul 8 din CEDO, o cale de atac este efectivă, în sensul articolului 13 din CEDO, dacă reclamantul are acces la o procedură care îi permite să conteste legalitatea perchezițiilor și a sechestrului realizate și să obțină un remediu adecvat dacă acestea au fost dispuse sau executate ilegal (Curtea EDO, 19 ianuarie 2017, *Posevini împotriva Bulgariei*, CE:ECHR:2017:0119JUD006363814, § 84).
- 57 În această privință, reiese din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la articolul 6 paragraful 1 sau la articolul 8 din CEDO că, în materie de vizite la domiciliu, lipsa eliberării prealabile a unei autorizații de inspecție de către o instanță, care ar fi putut circumscrie sau ar fi putut controla desfășurarea acestei inspecții, poate fi contrabalansată de un control judiciar *ex post facto* cu privire la legalitatea și la necesitatea unei astfel de măsuri de cercetare judecătorească, cu condiția ca acest control să fie eficient în împrejurările specifice ale cauzei în discuție. Aceasta implică faptul că persoanele vizate pot obține un control jurisdicțional efectiv, în fapt și în drept, al măsurii în litigiu și al desfășurării acesteia. Atunci când o operațiune considerată nelegală a avut deja loc, calea sau căile de atac disponibile trebuie să permită să se ofere persoanei interesate un remediu adecvat (Curtea EDO, 2 octombrie 2014, *Delta Pekárny a.s. împotriva Republicii Cehe*, CE:ECHR:2014:1002JUD000009711, § 86 și 87, precum și jurisprudența citată).
- 58 Astfel, din moment ce controlul judiciar *a posteriori* al inspecției poate, în anumite condiții, să contrabalanseze lipsa unui control judiciar prealabil, iar un remediu adecvat trebuie să fie furnizat de „calea sau căile de atac disponibile”, este necesar să se considere că trebuie, în principiu, să se țină seama de ansamblul căilor de atac disponibile pentru a stabili dacă cerințele articolului 47 din cartă sunt îndeplinite.
- 59 Pe de altă parte, întrucât recurențele au invocat, pe cale de excepție, nelegalitatea articolului 20 din Regulamentul nr. 1/2003, Tribunalul, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 51 din concluzii, era obligat, pentru a se pronunța cu privire la această excepție, să efectueze o apreciere globală a sistemului de control jurisdicțional al măsurilor luate în cadrul inspecțiilor, depășind împrejurările specifice ale cauzei în discuție.
- 60 În aceste condiții, este necesar să se constate că recurențele susțin în mod eronat că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a procedat la o analiză globală a ansamblului căilor legale disponibile pentru a contesta desfășurarea inspecțiilor.

- 61 În ceea ce privește argumentul recurentelor potrivit căruia Tribunalul nu putea să evalueze comparativ inconvenientele unei acțiuni împotriva măsurilor luate în cadrul unei inspecții și avantajele unei acțiuni în contestarea legalității deciziei de inspecție, este suficient să se arate, astfel cum a procedat domnul avocat general la punctele 46 și 47 din concluzii, că acest argument provine dintr-o interpretare eronată a hotărârii atacate. Astfel, reiese din cuprinsul punctelor 90-98 din această hotărâre că Tribunalul a examinat în ce măsură diferitele căi de atac aflate la dispoziția recurentelor, inclusiv acțiunea împotriva deciziei de inspecție, permiteau sesizarea unei instanțe cu privire la criticile referitoare la legalitatea desfășurării acestor operațiuni și, prin urmare, în ce măsură, în pofida inexistenței unei căi de atac unice, această desfășurare putea face obiectul unui control jurisdicțional efectiv, în conformitate cu jurisprudența citată la punctele 55-57 din prezenta hotărâre.
- 62 În sfârșit, în ceea ce privește argumentația recurentelor potrivit căreia, în cazul în care Tribunalul ar fi efectuat o examinare separată a diferitelor căi legale, acesta ar fi trebuit, pe de o parte, să înlăture trei dintre cele șase căi de atac pe care le-a recunoscut ca fiind efective, și anume acțiunea împotriva deciziei de închidere a procedurii de aplicare a articolului 101 TFUE, acțiunea împotriva deciziei de inspecție și, în sfârșit, acțiunea în răspundere extracontractuală, și, pe de altă parte, să aprecieze că toate celelalte căi de atac erau parțiale, este suficient să se arate că această argumentație trebuie respinsă, întrucât se întemeiază pe premisa eronată potrivit căreia Tribunalul nu a putut efectua o analiză globală a tuturor căilor legale disponibile pentru a contesta desfășurarea inspecțiilor.
- 63 Prin urmare, prima critică din cadrul celui de al doilea aspect al primului motiv trebuie respinsă.
- 64 În ceea ce privește a doua și a treia critică, întemeiate pe faptul că Tribunalul, statuând că acțiunile parțiale și a căror disponibilitate nu este clară sunt efective, ar impune justițiabilului sarcina de a crea condițiile care să permită exercitarea acestor acțiuni, a căror certitudine nu ar fi asigurată, este suficient să se arate, pe de o parte, că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului amintite la punctul 57 din prezenta hotărâre, nu este necesar ca toate criticile care pot fi formulate împotriva măsurilor luate de autoritatea publică în temeiul deciziei prin care s-a dispus vizita să fie formulate în cadrul unei singure căi de atac și, pe de altă parte, astfel cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 66 din concluziile sale, că lipsa unei practici judiciare consacrate nu poate fi decisivă pentru a nega caracterul efectiv al unei căi de atac.
- 65 În consecință, aceste critici nu sunt fondate.
- 66 Rezultă din ceea ce precedă că primul motiv trebuie să fie respins în ansamblul său ca nefondat.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept în ceea ce privește regularitatea formală a indiciilor care justifică inspecțiile

Argumentația părților

- 67 Prin intermediul celui de al treilea motiv, recurentele reproșează în esență Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept și a încălcat Regulamentul nr. 1/2003, pe de o parte, prin faptul că a statuat, la punctul 193 din hotărârea atacată, că Comisia nu este obligată să respecte normele care reglementează competențele sale de investigație, în special obligația de înregistrare a interviurilor, care rezultă din dispozițiile coroborate ale articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003 și ale articolului 3 din Regulamentul nr. 773/2004, atunci când nu a fost încă deschisă

în mod formal nicio investigație, și, pe de altă parte, prin faptul că a refuzat, la punctul 206 din hotărârea atacată, să înlăture indiciile rezultate din interviurile cu furnizorii ca fiind afectate de o neregularitate de formă.

- 68 Acestea susțin că Tribunalul a apreciat în mod eronat, la punctele 189, 192, 193, 196 și 198 din hotărârea atacată, că aprecierea caracterului suficient de serios al indiciilor aflate la dispoziția Comisiei trebuie efectuată ținând seama de împrejurarea că decizia de inspecție se înscrie în cadrul fazei de investigare preliminară, înainte ca nicio investigație, în sensul capitolului V din Regulamentul nr. 1/2003, să fi fost deschisă în mod formal, justificând astfel că Comisia nu este obligată să respecte anumite norme imperative ale acestui regulament, printre care și cele referitoare la obligația de a înregistra interviurile din care provin indiciile respective. Recurentele critică distincția astfel efectuată de Tribunal între măsurile ulterioare deschiderii formale a unei investigații, care ar fi guvernate de Regulamentul nr. 1/2003, și măsurile, anterioare acestei deschideri, care nu ar intra sub incidența regulamentului menționat.
- 69 Prin intermediul primului aspect al celui de al treilea motiv, recurentele susțin că această distincție se întemeiază pe o interpretare eronată a jurisprudenței citate la punctul 194 din hotărârea atacată. Astfel, jurisprudența respectivă ar efectua o distincție între etapa de investigare anterioară comunicării privind obiecțiunile și continuarea procedurii administrative. În plus, această jurisprudență nu ar defini punctul de plecare al investigației, ci al perioadei care trebuie luată în considerare pentru a stabili dacă durata procedurii este rezonabilă.
- 70 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al treilea motiv, recurentele susțin că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat, la punctul 193 din hotărârea atacată, că Regulamentul nr. 1/2003 nu se aplica înainte de adoptarea unei prime decizii de inspecție.
- 71 Astfel, din considerentul (25) al Regulamentului nr. 1/2003 și din articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004 ar rezulta că Regulamentul nr. 1/2003 se aplică tuturor actelor Comisiei adoptate pentru aplicarea articolelor 101 și 102 TFUE, încă din stadiul identificării practicilor vizate. Recurentele subliniază, în această privință, că acest din urmă regulament se aplică anchetelor sectoriale și declarațiilor de clemență, fără ca vreo măsură care să implice imputarea săvârșirii unei încălcări să fi fost adoptată de Comisie. Excluderea actelor de investigație efectuate înaintea unei decizii de inspecție de la aplicarea Regulamentului nr. 1/2003 ar risca să priveze întreprinderile și terții de drepturile lor procedurale, precum și de dreptul lor la o cale de atac jurisdicțională efectivă împotriva unei asemenea decizii.
- 72 Prin intermediul celui de al treilea aspect al celui de al treilea motiv, recurentele contestă distincția efectuată de Tribunal, la punctul 193 din hotărârea atacată, între probele unei încălcări și indiciile pe care se întemeiază o decizie de inspecție, distincție potrivit căreia indiciile nu pot fi supuse aceluiași grad de formalism ca probele. Potrivit recurențelor, indiciile și probele trebuie să fie supuse aceluiași formalism și aceluiași norme procedurale destinate să garanteze autenticitatea, loialitatea și credibilitatea probelor.
- 73 Comisia contestă această argumentație.
- 74 Cu titlu introductiv, Comisia precizează că deschiderea investigației diferă atât de deschiderea unui dosar, cât și de inițierea procedurii, în sensul articolului 2 din Regulamentul nr. 773/2004. Deschiderea investigației ar interveni încă de la prima utilizare a competențelor sale de investigare și adoptarea unor măsuri care implică imputarea săvârșirii unei încălcări și care determină repercusiuni importante asupra situației entităților suspectate. Deschiderea dosarului

ar fi un act intern adoptat de grefa Direcției Generale Concurență a Comisiei atunci când atribuie cauzei un număr, iar unicul scop al acestuia ar fi protejarea documentelor. Inițierea procedurii ar corespunde datei la care Comisia adoptă o decizie în temeiul articolului 2 din Regulamentul nr. 773/2004, în vederea adoptării unei decizii în aplicarea capitolului III din Regulamentul nr. 1/2003.

- 75 Acestea fiind amintite, Comisia arată, în primul rând, că nu este obligată să respecte formalismul Regulamentelor nr. 1/2003 și nr. 773/2004 înainte de deschiderea unei investigații.
- 76 În primul rând, Comisia neagă că o astfel de obligație decurge din jurisprudență și arată că Tribunalul nu a denaturat jurisprudența citată la punctul 194 din hotărârea atacată. Faptul că jurisprudența respectivă privește aprecierea duratei rezonabile a procedurii ar fi irelevant în această privință.
- 77 În al doilea rând, Comisia consideră că din Regulamentele nr. 1/2003 și nr. 773/2004 nu reiese că este obligată să respecte formalismul acestor regulamente chiar înainte de a fi deschis o investigație.
- 78 În plus, argumentul recurențelor întemeiat pe articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004 ar rezulta dintr-o confuzie între deschiderea investigației și inițierea procedurii, care ar avea totuși loc în momente diferite și ar determina consecințe juridice distincte.
- 79 În plus, potrivit Comisiei, trimiterile făcute de recurente atât la considerentul (25) al Regulamentului nr. 1/2003, cât și la investigațiile sectoriale sau la declarațiile de clemență ar fi lipsite de relevanță.
- 80 În al treilea rând, recurențele nu pot pretinde că a permite Comisiei să se sustragă formalismului Regulamentelor nr. 1/2003 și nr. 773/2004 înainte de deschiderea investigației ar aduce atingere dreptului lor la o cale de atac efectivă care să permită verificarea, în drept și în fapt, a legalității deciziilor de inspecție. Pe de o parte, această afirmație ar fi contrazisă de controlul indiciilor efectuat în speță de Tribunal, care a condus la anularea în parte a deciziilor în litigiu. Pe de altă parte, chiar și atunci când o mărturie orală nu a făcut obiectul unei înregistrări, Tribunalul ar dispune de posibilitatea de a audia martori, în conformitate cu articolul 94 din Regulamentul său de procedură.
- 81 Aplicarea formalismului Regulamentelor nr. 1/2003 și nr. 773/2004 înainte de deschiderea investigației ar aduce atingere punerii în aplicare de către Comisie a dreptului concurenței, împiedicând-o să colecteze și să utilizeze indicii primite în formă orală. A împiedica Comisia să colecteze indicii sub formă orală ar compromite eficacitatea investigațiilor prin întârzierea datei inspecțiilor.
- 82 În al doilea rând, Comisia arată, mai întâi, că, întrucât scopul inspecției este de a colecta elementele necesare pentru a verifica realitatea și întinderea încălcării suspectate pe baza unor indicii aflate în posesia sa, indiciile sunt supuse în mod necesar unui grad de formalism mai redus decât probele și, în special, aceasta nu ar fi obligată să înregistreze astfel de indicii în temeiul articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003 și al articolului 3 din Regulamentul nr. 773/2004.

- 83 În continuare, această instituție afirmă că a supune indiciile unui grad de formalism mai redus decât probele permite să se concilieze, pe de o parte, imperativul celerității care ghidează adoptarea deciziilor de inspecție și eficacitatea investigației Comisiei și, pe de altă parte, prezervarea dreptului la apărare al întreprinderilor vizate.
- 84 În sfârșit, autenticitatea unei probe nu ar fi o condiție prealabilă necesară pentru credibilitatea acesteia. Astfel, Curtea ar fi amintit la punctele 65-69 din Hotărârea din 26 septembrie 2018, Infineon Technologies/Comisia (C-99/17 P, EU:C:2018:773), că principiul care prevalează în dreptul Uniunii este acela al liberei aprecieri a probelor, din care ar decurge că singurul criteriu pertinent pentru aprecierea forței probante a dovezilor prezentate în mod legal ar consta în credibilitatea lor. În consecință, valoarea probantă a unei dovezi ar trebui evaluată în mod global, astfel încât prezentarea unor simple îndoieli nesuținute cu privire la autenticitatea unei probe nu este suficientă pentru a-i compromite credibilitatea. Aceste principii s-ar aplica cu atât mai mult indicilor, a căror valoare probantă este, prin definiție, mai redusă.

Aprecierea Curții

- 85 Prin intermediul celui de al treilea motiv, întemeiat pe cele trei aspecte ale sale, recurențele reproșează în esență Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept, la punctul 193 din hotărârea atacată, întrucât a considerat că Comisia nu este obligată să respecte obligația de înregistrare a interviurilor, care rezultă din dispozițiile coroborate ale articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003 și ale articolului 3 din Regulamentul nr. 773/2004, înainte de a fi deschis în mod formal o investigație și de a fi făcut uz de competențele de investigație care îi sunt conferite în special de articolele 18-20 din Regulamentul nr. 1/2003.
- 86 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, interpretarea unei dispoziții a dreptului Uniunii impune să se țină seama nu numai de termenii săi, ci și de contextul în care se înscrie, precum și de obiectivele și de finalitatea urmărite de actul din care aceasta face parte (Hotărârea din 1 august 2022, HOLD Alapkezelő, C-352/20, EU:C:2022:606, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 87 În primul rând, din însuși textul articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 reiese că acesta din urmă are vocația să se aplice oricărui interviu care vizează colectarea de informații privind obiectul unei investigații (Hotărârea din 6 septembrie 2017, Intel/Comisia, C-413/14 P, EU:C:2017:632, punctul 84).
- 88 Articolul 3 din Regulamentul nr. 773/2004, care supune interviurile întemeiate pe articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 condiției respectării anumitor cerințe de formă, nu aduce precizări cu privire la domeniul de aplicare al acestei din urmă dispoziții.
- 89 Or, trebuie amintit că Curtea a statuat că, potrivit articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 și articolului 3 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004, revine Comisiei obligația de a înregistra, într-o formă la alegerea sa, orice interviu organizat de aceasta, în temeiul articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003, pentru obținerea informațiilor privind obiectul unei investigații realizate de ea (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2017, Intel/Comisia, C-413/14 P, EU:C:2017:632, punctele 90 și 91).

- 90 Trebuie, așadar, să se precizeze că este necesar să se facă o distincție în funcție de obiectul interviurilor pe care le efectuează Comisia, întrucât numai cele prin care se urmărește colectarea unor informații referitoare la obiectul unei investigații a Comisiei intră în domeniul de aplicare al articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 și, prin urmare, al obligației de înregistrare.
- 91 Acestea fiind precizate, niciun element întemeiat pe textul articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 sau al articolului 3 din Regulamentul nr. 773/2004 nu permite să se deducă faptul că aplicarea acestei obligații de înregistrare depinde de aspectul dacă interviul desfășurat de Comisie a avut loc înainte de deschiderea formală a unei investigații, pentru a strânge indicii ale unei încălcări, sau ulterior, pentru a colecta probe ale unei încălcări.
- 92 Astfel, dispozițiile menționate nu prevăd nicidecum că aplicarea obligației de înregistrare depinde de aspectul dacă informațiile care constituie obiectul acestora pot fi calificate drept indicii sau probe. Dimpotrivă, ca urmare a caracterului generic al termenului „informații”, care figurează la articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003, trebuie să se considere că această dispoziție se aplică fără distincție fiecăreia dintre categoriile respective.
- 93 Desigur, noțiunile „indicii” și „probe” nu pot fi confundate, întrucât un indiciu nu poate, prin natura sa și spre deosebire de o probă, să fie suficient pentru a se stabili un anumit fapt.
- 94 Nu este mai puțin adevărat că calificarea drept indiciu sau probă nu depinde de o etapă specifică a procedurii, ci de valoarea probantă a informațiilor în cauză, de indicii suficient de serioase și de convergente, reunite în „serie”, care pot dovedi ele însele o încălcare și pot fi utilizate în decizia finală a Comisiei adoptată în temeiul articolului 101 TFUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iulie 2010, Knaut Gips/Comisia, C-407/08 P, EU:C:2010:389, punctul 47).
- 95 Prin urmare, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 141 din concluzii, obligația de înregistrare a interviurilor nu poate depinde de calificarea informațiilor colectate drept indicii sau probe, întrucât valoarea probatorie a acestor informații nu poate fi apreciată de Comisie decât la finalul acestor interviuri, în cursul fazelor ulterioare ale procedurii.
- 96 Pe de altă parte, articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 și articolul 3 din Regulamentul nr. 773/2004 nu prevăd nici că aplicarea obligației de înregistrare depinde de stadiul procedurii în care se efectuează interviurile. Desigur, articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 prevede că interviurile întemeiate pe această dispoziție sunt cele efectuate în scopul colectării de informații referitoare la obiectul unei investigații, ceea ce presupune ca o investigație să fie în curs. În schimb, din această dispoziție nu reiese că interviurile respective trebuie să aibă loc după deschiderea formală a unei investigații, astfel cum a fost definită de Tribunal la punctul 193 din hotărârea atacată, ca fiind momentul în care Comisia adoptă o măsură ce implică imputarea săvârșirii unei încălcări.
- 97 În al doilea rând, în ceea ce privește contextul articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003, este necesar să se arate, pe de o parte, că acest articol figurează în capitolul V din regulamentul menționat, referitor la competențele de investigație ale Comisiei. Or, aplicarea dispozițiilor acestui capitol nu este în mod necesar condiționată de adoptarea de către această instituție a unei măsuri care să implice imputarea săvârșirii unei încălcări.

- 98 Astfel, Comisia poate, în conformitate cu articolul 17 din regulamentul menționat, să desfășoare investigații sectoriale care nu necesită, în prealabil, adoptarea unor măsuri de această natură în privința întreprinderilor.
- 99 Pe de altă parte, trebuie arătat că articolul 2 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004, în temeiul căruia „Comisia își poate exercita competențele de investigație în temeiul capitolului V din Regulamentul [nr. 1/2003] înainte de inițierea procedurii”, confirmă interpretarea potrivit căreia dispozițiile referitoare la competențele de investigare ale Comisiei enumerate în capitolul menționat – inclusiv articolul 19 – se pot aplica înainte ca o investigație să fi fost deschisă oficial, contrar a ceea ce rezultă din cuprinsul punctului 193 din hotărârea atacată.
- 100 Este adevărat că, în cauzele în care s-au pronunțat Hotărârea din 15 octombrie 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij și alții/Comisia (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P-C-252/99 P și C-254/99 P, EU:C:2002:582, punctul 182), și Hotărârea din 21 septembrie 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Comisia (C-105/04 P, EU:C:2006:592, punctul 38), citate la punctul 194 din hotărârea atacată, Curtea a identificat punctul de plecare al investigației preliminare conduse de Comisie în materie de concurență ca fiind data la care această instituție, făcând uz de competențele care îi sunt conferite de legiuitorul Uniunii, ia măsuri care implică imputarea săvârșirii unei încălcări și care determină repercusiuni semnificative asupra situației întreprinderilor suspectate.
- 101 Totuși, cauzele aflate la originea hotărârilor menționate priveau stabilirea momentului de la care este inițiată procedura administrativă în scopul verificării respectării de către Comisie a principiului termenului rezonabil. Or, această verificare necesită să se examineze dacă instituția respectivă a acționat cu diligență începând de la data la care a informat despre existența unei investigații întreprinderea suspectată că a săvârșit o încălcare a dreptului Uniunii în materie de concurență.
- 102 În schimb, această dată nu poate fi luată în considerare pentru a stabili momentul de la care Comisia este obligată să respecte obligația de înregistrare a interviurilor care rezultă din dispozițiile coroborate ale articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003 și ale articolului 3 din Regulamentul nr. 773/2004. Într-adevăr, așa cum a arătat domnul avocat general la punctul 150 din concluzii, o întreprindere poate fi vizată de declarațiile unor terți luate în cursul unor asemenea întâlniri fără a avea cunoștința de ele. Prin urmare, luarea în considerare a datei menționate ar însemna amânarea aplicării obligației de înregistrare și a garanțiilor procedurale aferente, prevăzute de aceste dispoziții în beneficiul terților intervievați și al întreprinderii suspectate, până la adoptarea de către Comisie a unei măsuri prin care această întreprindere este informată cu privire la existența unor bănuiele în privința sa. Ca urmare a acestei amânări, interviurile cu terții realizate anterior unei astfel de măsuri ar fi excluse din domeniul de aplicare al obligației de înregistrare a interviurilor și al garanțiilor procedurale care le sunt aplicabile.
- 103 În al treilea și ultimul rând, în ceea ce privește finalitatea Regulamentului nr. 1/2003, reiese din considerentul (25) al acestui regulament că, întrucât identificarea încălcărilor normelor de concurență devine tot mai dificilă, articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003 urmărește să completeze competențele de investigație ale Comisiei, permițând în special acesteia din urmă să intervieveze orice persoană care ar putea fi în posesia unor informații utile și să înregistreze declarațiile sale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 septembrie 2017, Intel/Comisia, C-413/14 P, EU:C:2017:632, punctul 85). Or, expresia „identificarea încălcărilor”, care figurează în considerentul menționat, confirmă interpretarea potrivit căreia interviurile

efectuate de Comisie, într-un stadiu preliminar, pentru a colecta indicii referitoare la obiectul unei investigații intră de asemenea sub incidența articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003.

- 104 Pe de altă parte, trebuie precizat că, potrivit articolului 3 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004, Comisia are posibilitatea de a înregistra interviurile sub orice formă. Prin urmare, Comisia nu poate susține în mod valabil că impunerea unei obligații de înregistrare ar împiedica-o să colecteze și să utilizeze indicii atunci când acestea nu pot avea decât o formă orală și ar compromite eficacitatea investigațiilor prin întârzierea datei inspecției. De asemenea, Comisia nu poate susține că o astfel de obligație are un efect disuasiv din moment ce are posibilitatea de a proteja identitatea persoanelor intervievate.
- 105 În aceste condiții, este necesar să se constate că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat, la punctul 193 din hotărârea atacată, că trebuiau excluse din domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1/2003 interviurile în cursul cărora au fost colectate indicii care au servit ulterior drept temei pentru o decizie prin care s-a dispus inspecția unei întreprinderi, pentru motivul că nu era deschisă nicio investigație în sensul capitolului V din acest regulament la data respectivă, întrucât Comisia nu a adoptat o măsură care să implice, în privința acestei întreprinderi, imputarea săvârșirii unei încălcări. Pentru a stabili dacă interviurile respective intrau în domeniul de aplicare menționat, Tribunalul ar fi trebuit să examineze dacă acestea urmăreau colectarea de informații referitoare la obiectul unei investigații, ținând seama de conținutul și de contextul lor.
- 106 În speță, așa cum reiese din cuprinsul punctelor 205 și 206 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că indiciile rezultate din interviurile cu furnizorii nu pot fi înlăturate ca fiind afectate de o neregularitate de formă pentru motivul nerespectării obligației de înregistrare prevăzute la articolul 19 din Regulamentul nr. 1/2003 și la articolul 3 din Regulamentul nr. 773/2004, printre altele pentru că aceste interviuri s-au desfășurat înainte de deschiderea unei investigații în temeiul Regulamentului nr. 1/2003 și că nu implicau, în privința recurențelor și *a fortiori* în privința furnizorilor, vreun reproș că au săvârșit o încălcare.
- 107 Or, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 155 din concluzii, este suficient să se indice în această privință că, atunci când Comisia realizează interviuri, al căror obiect este definit în prealabil și al căror scop este în mod deschis acela de a obține informații cu privire la funcționarea unei anumite piețe și la comportamentul actorilor de pe piața respectivă în vederea identificării unor eventuale comportamente ilicite sau a consolidării suspiciunilor sale în ceea ce privește existența unor astfel de comportamente, ea își exercită competența de a lua declarații în temeiul articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003.
- 108 În consecință, interviurile cu furnizorii intrau în domeniul de aplicare al articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003, iar Comisia era obligată să efectueze o înregistrare a acestor declarații în conformitate cu articolul 3 din Regulamentul nr. 773/2004.
- 109 Rezultă că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a apreciat, la punctul 206 din hotărârea atacată, că obligația de înregistrare, prevăzută la articolul 19 din Regulamentul nr. 1/2003 și la articolul 3 din Regulamentul nr. 773/2004, nu se aplica interviurilor cu furnizorii și că indiciile rezultate din aceste interviuri nu erau afectate de o neregularitate de formă.

110 Din toate cele de mai sus reiese că cele trei aspecte ale celui de al treilea motiv sunt întemeiate și că, în consecință, se impune admiterea recursului și anularea punctului 2 din dispozitivul hotărârii atacate în măsura în care Tribunalul a respins în rest acțiunea împotriva deciziilor în litigiu, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la celelalte motive de recurs. În consecință, este necesar să se anuleze și punctul 3 din dispozitivul hotărârii atacate, referitor la cheltuielile de judecată.

Cu privire la acțiunea în fața Tribunalului

111 Conform articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, Curtea poate, în cazul în care anulează decizia Tribunalului, să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul atunci când acesta este în stare de judecată.

112 Această situație se regăsește în speță.

113 Prin urmare, este necesar să se examineze critica, invocată de recurente în fața Tribunalului în cadrul motivului lor referitor la încălcarea dreptului la inviolabilitatea domiciliului, întemeiată în esență pe faptul că indiciile rezultate din interviurile cu furnizorii trebuie înlăturate din cauza nerespectării de către Comisia a articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003 și a articolului 3 din Regulamentul nr. 773/2004.

114 În susținerea acestei critici, recurente susțin că procesele-verbale ale interviurilor cu furnizorii nu erau înregistrări conforme cu aceste dispoziții, din moment ce printre altele nu fuseseră supuse aprobării persoanelor intervievate.

115 Comisia răspunde că și-a îndeplinit obligația de înregistrare prin faptul că a redactat procese-verbale exhaustive care reflectă în mod fidel conținutul declarațiilor furnizorilor și prin depunerea acestora la dosar, sub un număr oficial de identificare. Acest tip de proces-verbal ar constitui una dintre formele de înregistrare, la care articolul 3 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004 permite Comisiei să recurgă, la fel ca o înregistrare audio sau audiovizuală ori ca o retranscriere verbatim.

116 În această privință, trebuie arătat că articolul 3 alineatul (3) prima teză din Regulamentul nr. 773/2004, care precizează că Comisia „poate înregistra sub orice formă declarațiile făcute de persoanele intervievate”, implică faptul că, dacă Comisia decide, cu consimțământul persoanei intervievate, să procedeze la un interviu în temeiul articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003, ea este ținută să înregistreze acest interviu în integralitatea sa, fără a aduce atingere alegerii lăsate Comisiei cu privire la forma acestei înregistrări (Hotărârea din 6 septembrie 2017, Intel/Comisia, C-413/14 P, EU:C:2017:632, punctul 90).

117 În plus, reiese din articolul 3 alineatul (3) a doua și a treia teză din Regulamentul nr. 773/2004 că Comisia trebuie să pună la dispoziția persoanei intervievate pentru aprobare o copie a înregistrării și că stabilește, dacă este necesar, un termen în care această persoană poate comunica orice corectare care trebuie făcută în declarație.

118 În speță, Comisia nici nu a susținut și *a fortiori* nici nu a dovedit că a pus la dispoziția furnizorilor pentru aprobare procesele-verbale pe care le-a redactat.

- 119 Or, obligația impusă Comisiei de a pune la dispoziția persoanei intervievate pentru aprobare o copie a înregistrării, prevăzută la articolul 19 din Regulamentul nr. 1/2003 coroborat cu articolul 3 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004, urmărește în special să asigure autenticitatea declarațiilor făcute de persoana intervievată, garantând că aceste declarații trebuie să îi fie efectiv atribuite și că conținutul lor reflectă în mod fidel și în integralitate declarațiile respective, iar nu interpretarea dată acestora de Comisie.
- 120 Prin urmare, un indiciu întemeiat pe o declarație luată de Comisie, fără ca această cerință, impusă de articolul 19 din Regulamentul nr. 1/2003 coroborat cu articolul 3 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004, să fie respectată, trebuie considerat inadmisibil și, în consecință, înlăturat.
- 121 Astfel, aceste procese-verbale, de natură pur internă, nu pot fi considerate ca îndeplinind cerințele articolului 3 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004 care se aplică interviurilor care intră în domeniul de aplicare al articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003.
- 122 Această constatare nu poate fi infirmată de punctele 65-69 din Hotărârea din 26 septembrie 2018, Infineon Technologies/Comisia (C-99/17 P, EU:C:2018:773).
- 123 Desigur, Curtea a statuat că principiul care prevalează în dreptul Uniunii este acela al liberei aprecieri a probelor, din care decurge că singurul criteriu pertinent pentru a aprecia valoarea probatorie a dovezilor prezentate în mod legal constă în credibilitatea lor și că valoarea probatorie a unei dovezi trebuie evaluată în mod global, astfel încât invocarea unor simple îndoieli nesuținute cu privire la autenticitatea unei dovezi nu este suficientă pentru a compromite credibilitatea acesteia (Hotărârea din 26 septembrie 2018, Infineon Technologies/Comisia, C-99/17 P, EU:C:2018:773, punctele 65-69).
- 124 Totuși, în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, proba a cărei autenticitate era repusă în discuție era un e-mail intern al unei întreprinderi, iar nu înregistrarea unei declarații luate de Comisie, afectată de o încălcare a articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003 coroborat cu articolul 3 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004.
- 125 Astfel, principiul liberei aprecieri a probelor nu poate fi invocat pentru a eluda regulile de formă aplicabile înregistrării declarațiilor luate de Comisie în temeiul articolului 19 din Regulamentul nr. 1/2003. În această privință, trebuie arătat că constatarea unei neregularități în colectarea de indicii, în raport cu articolul 19 din Regulamentul nr. 1/2003 coroborat cu articolul 3 alineatul (3) din Regulamentul nr. 773/2004, constă în imposibilitatea Comisiei de a utiliza aceste indicii în continuarea procedurii (a se vedea prin analogie Hotărârea din 18 iunie 2015, Deutsche Bahn și alții/Comisia, C-583/13 P, EU:C:2015:404, punctul 45, precum și jurisprudența citată).
- 126 În speță, din moment ce, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 208 din concluzii, informațiile provenite din interviurile cu furnizorii constituiau esențialul indiciilor pe care se întemeiază deciziile în litigiu, iar acestea sunt afectate de o neregularitate de formă pentru motivul nerespectării obligației de înregistrare prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 773/2004, este necesar să se concluzioneze că Comisia nu deținea, la data adoptării deciziilor în litigiu, indicii suficient de serioase pe care să fie îndreptățită să le utilizeze și care să justifice prezumțiile enunțate la articolul 1 litera (a) din aceste decizii. Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se anuleze în totalitate deciziile menționate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 127 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 128 Articolul 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din regulamentul menționat, prevede că partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât recurentele au solicitat obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta din urmă a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de recurente în cadrul prezentului recurs. Pe de altă parte, întrucât deciziile în litigiu sunt anulate, Comisia este obligată să suporte totalitatea cheltuielilor de judecată efectuate de recurente în cadrul procedurii în primă instanță.
- 129 În temeiul articolului 184 alineatul (4) din Regulamentul de procedură al Curții, în cazul în care un intervenient în primă instanță nu a formulat el însuși recurs, acesta nu poate fi obligat la plata cheltuielilor de judecată în procedura de recurs decât dacă a participat la faza scrisă sau orală a procedurii în fața Curții. În cazul în care un asemenea intervenient participă la procedură, Curtea poate decide ca acesta să suporte propriile cheltuieli de judecată. Întrucât Consiliul, intervenient în primă instanță, a participat la faza scrisă și la faza orală a procedurii în fața Curții, trebuie să se decidă că acesta suportă propriile cheltuieli de judecată aferente atât procedurii de recurs, cât și procedurii în primă instanță.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară și hotărăște:

- 1) **Anulează punctul 2 din dispozitivul Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 5 octombrie 2020, Les Mousquetaires și ITM Entreprises/Comisia (T-255/17, EU:T:2020:460), în măsura în care prin acesta s-a respins în rest acțiunea formulată de recurente împotriva Deciziei C(2017) 1057 final a Comisiei din 9 februarie 2017 prin care se dispune ca Intermarché, precum și toate societățile controlate direct sau indirect de aceasta să se supună unei inspecții în conformitate cu articolul 20 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului (cazul AT.40466 – Tute 1) și a Deciziei C(2017) 1361 final a Comisiei din 21 februarie 2017 prin care se dispune ca Les Mousquetaires, precum și toate societățile controlate direct sau indirect de aceasta să se supună unei inspecții în conformitate cu articolul 20 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului (cazul AT.40466 – Tute 1).**
- 2) **Anulează punctul 3 din dispozitivul Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 5 octombrie 2020, Les Mousquetaires și ITM Entreprises/Comisia (T-255/17, EU:T:2020:460), în măsura în care Tribunalul a statuat cu privire la cheltuielile de judecată.**
- 3) **Anulează Decizia C(2017) 1057 final a Comisiei din 9 februarie 2017 prin care se dispune ca Intermarché, precum și toate societățile controlate direct sau indirect de aceasta să se supună unei inspecții în conformitate cu articolul 20 alineatele (1) și (4) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului (cazul AT.40466 – Tute 1) și Decizia C(2017) 1361 final a Comisiei din 21 februarie 2017 prin care se dispune ca Les**

Mousquetaires, precum și toate societățile controlate direct sau indirect de aceasta să se supună unei inspecții în conformitate cu articolul 20 alineatele (1) și (4) din Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului (cazul AT.40466 – Tute 1).

- 4) Obligă Comisia Europeană să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Les Mousquetaires SAS și de ITM Entreprises SAS, atât în prima instanță, cât și în cadrul recursului.**
- 5) Consiliul Uniunii Europene suportă propriile cheltuieli de judecată aferente atât procedurii în primă instanță, cât și procedurii de recurs.**

Semnături